U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci navrhovatelky: **Mgr. D. K.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 4. 2011, č. X, vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 18 Ad 50/2011, o návrhu navrhovatelky na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích,

takto:

I. Krajský soud v Ostravě **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 18 Ad 50/2011 rozhodnout o žádosti navrhovatelky o osvobození od soudních poplatků ze dne 9. 5. 2011 nejpozději ve lhůtě do 20. 12. 2011.

II. Navrhovatelce **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatelka se svým podáním ze dne 27. 10. 2011, označeným jako návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, které bylo doručeno Krajskému soudu v Ostravě (dále jen i „krajský soud“) dne 31. 10. 2011 a tímto soudem předloženo Nejvyššímu správnímu soudu dne 11. 11. 2011, domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu, a to vydání rozhodnutí o její žádosti o osvobození od soudních poplatků, ustanovení advokáta a nařízení jednání. Svůj návrh odůvodnila tím, že krajský soud na její žádost nereagoval, nevydal rozhodnutí o osvobození od placení soudního poplatku a neustanovil jí advokáta.

Krajský soud v Ostravě se k podanému návrhu žádným způsobem nevyjádřil.

Z obsahu předloženého spisu krajského soudu sp. zn. 18 Ad 50/2011 Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatelka se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 10. 5. 2011 domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 21. 4. 2011 č. 495 427 064 o stanovení výše starobního důchodu. Navrhovatelka v žalobě současně požádala o osvobození od soudních poplatků a ustanovení advokáta, přičemž současně vznesla blíže nespecifikovanou námitku podjatosti soudců Krajského soudu v Ostravě. Usnesením ze dne 18. 5. 2011, č. j. 18 Ad 50/2011 – 6, navrhovatelka byla vyzvána k doplnění námitky podjatosti, což učinila podáním ze dne 2. 6. 2011. Poté krajský soud předložil spis k rozhodnutí o námitce podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu, který o ní rozhodl usnesením ze dne 3. 8. 2011, č. j. Nao 52/2011 – 16, a po nabytí právní moci tohoto usnesení spis vrátil krajskému soudu dne 15. 9. 2011. Krajský soud poté zaslal navrhovatelce prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, které bylo vráceno po vyplnění navrhovatelkou soudu dne 3. 10. 2011. Uvedený soud neučinil od tohoto dne až do obdržení návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu dne 31. 10. 2011 žádný procesní úkon, ačkoliv dle § 56 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění, soud projednává a rozhoduje mimo pořadí věcí, v jakém k němu došly, přednostně také návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce.

Podle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích, v platném znění (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení (dále jen „návrh na určení lhůty“).

Podle odstavce 8 citovaného ustanovení dospěje-li příslušný soud k závěru, že návrh na určení lhůty je oprávněný, protože s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu dochází v řízení k průtahům, určí lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy; touto lhůtou je soud, příslušný k provedení procesního úkonu, vázán. Je-li návrh uznán jako oprávněný, hradí náklady řízení o něm stát.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh navrhovatelky na určení lhůty k provedení procesního úkonu a dospěl k závěru, že je důvodný.

Z obsahu předloženého soudního spisu vyplývá, že ode dne 3. 10. 2011, kdy bylo krajskému soudu vráceno prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, do dne 31. 10. 2011, kdy tento soud obdržel návrh na určení lhůty k procesnímu úkonu, a ani poté než spis předložil Nejvyššímu správnímu soudu, neučinil soud žádný procesní úkon bezprostředně směřující k projednání a rozhodnutí této věci, třebaže obsahem spisu byly všechny podklady rozhodné pro posouzení žádosti navrhovatelky o osvobození od soudních poplatků, která patří mezi přednostně projednávané návrhy účastníků řízení.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup soudu, jak je uvedeno shora, dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil lhůtu pro rozhodnutí o žádosti navrhovatelky o osvobození od soudních poplatků. Touto lhůtou, ve které byla stanovena povinnost krajského soudu o uvedeném návrhu rozhodnout nejpozději do 20. 12. 2011, je krajský soud vázán. Pro úplnost je nutno uvést, že o dalších požadovaných procesních úkonech, a to ustanovení advokáta a nařízení jednání, soud nemohl v současné době rozhodnout, neboť jsou závislé na rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků.

Nejvyšší správní soud při posouzení průtahů v dané věci vycházel také z četné judikatury Ústavního soudu, který opakovaně judikoval, že ochranu právům je třeba poskytnout v přiměřené době (blíže viz nález Ústavního soudu ze dne 19. 2. 2002, sp. zn. I. ÚS 663/01).

Návrh navrhovatelky byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty ust. § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Vzhledem k tomu, že vznik takovýchto nákladů však z obsahu spisu nevyplývá, soud rozhodl tak, že navrhovatelce se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ust. § 174a odst. 9, věta druhá, zákona o soudech a soudcích).

V Brně dne 30. listopadu 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu